

Foton : Lasse Jansson/Försvarsmakten

Luftstridsskolan

– utbildning och utveckling i symbios med insatsverksamhet

Luftstridsskolan (LSS) är ett av de mest insatta förbanden vi har i Försvarsmakten. Varje minut tjänstgör någon inom LSS oavsett klockslag, väder eller vind. Ofta sker denna tjänstgöring även utomlands.

Historik

Luftstridsskolan bilades 2005 då LSS övertog F 20 (Flygvapnets Uppsalaskolor) uppgifter som i sin tur tagit över en del uppgifter från F 16 (Upplands flygflottilj). LSS är i dag spritt över hela Sverige och finns även i Tyskland och är därmed till ytan det största förbandet i Flygvapnet och det näst största personellt. Chefen för LSS är också garnisonschef i Uppsala, Bålsta samt Hästveda.

En kort tidsaxel för att visa på den kontinuerliga förändringen som funnits i Uppsala det senaste decenniet är

Årtal	Enheter	Personal
F 20 – 2004	FBS, StriS	cirka 100
F 20 – 2005	FBS, StriS, LedsysE (Stril), UtvLuft	cirka 300
LSS – 2005	F 20 uppgifter samt Frivilliga Uppsala inkl Söderhamn	cirka 350
LSS 2006	FlygS tillförs.	cirka 390
LSS 2007	HkpS tillförs, men ÖHU sker i Tyskland	cirka 420
LSS 2009	Strilbataljonen skapas	cirka 510
LSS 2011	R3 skolan överförs. Sista värnpliktiga är frivillig	cirka 580
LSS 2012	BBS skapas samt FV Frivärd, GSS soldater tillförs	891 inkl GSS/K och GSS/T
LSS 2013	315 Marksäkluton tillförs	920 inkl GSS/K och GSS/T
LSS 2016	Flygbaskomp överförs från F 21 samt org Ny	960 inkl GSS/K och GSS/T

Därmed kan man säga att LSS ständigt växt sedan den skapades. Inte undra på att staben haft att göra.

Luftstridsskolans tre pelare

UTBILDNING

Luftstridsskolan leder och samordnar Flygvapnets samtliga skolor under en utbildningsledare, som har en liten stabsdel som stöd med ett 10-tal medarbetare. Den skola som längst tillhört F 20/LSS är FBS, Flygvapnets flygfälsskola, som tidigare hette Flygvapnets bomb och skjutskola. Den har i princip samma uppgifter som den alltid haft. Att vidareutbilda våra piloter och besättningsmedlemmar inom strids-, transport- och specialflyg samt helikopter. Detta sköts genom olika kurser som bedrivs såväl på plats i Uppsala som runt omkring på Flygvapnets flottiljer. I och med införandet av befälsordning med specialistofficerare och taktiska officerare utgör FBS typ av utbildningsmål en grund som mycket troligt kommer att tjäna som modell till samtliga övriga yrkesgrupper i Flygvapnet.

BBS – Basbefälsskolan som sedan ett par år är återinförd i Flygvapnet, har också sitt säte i Uppsala men dess R3 avdelning (tidigare R3 skolan) verkar i huvudsak i Halmstad. Utifrån det förändrade nationella fokuset så har BBS bråda dagar. Den är i sin uppstartsfas men kommer precis som i gamla tider ansvara för i första hand utbildning av plutonchefer och vidareutbildning av kompanichefer. R3 avdelningen utbildar såväl soldater som officerare inom räddning, röjning och reparation.

StriS utbildar framförallt Flygstridsledare (FSL) samt Luftbevakare (Lbev). Det är såväl taktiska officerare som specialistofficerare. Vidare så ansvarar också StriS för att stödja Strilbataljonen och Tu-Stril i samband med Strilspel där Strilbataljonen övas. Utöver detta så ansvarar StriS för ett otal utbildningar med varierande kurslängd.

Flygskolan i Linköping utbildar bl.a. våra framtida piloter men också kortare kurser för såväl besättningspersonal som blivande UAV piloter m.m. Grundläggande flygutbildning (GFU) sker under ett år för flygplanspiloter på FlygS i Linköping på SK 60 medan GFU H genomförs i Tyskland hos den tyska armén på HKP typ EC635. Grundläggande taktisk utbildning (GTU F) respektive grundläggande taktisk utbildning helikopter (GTU H) genomförs på FlygS i Linköping på flygplan SK 60 respektive HKP 15. Efter cirka två års utbildning överförs piloterna vidare till F 7 (blivande stridsflygpiloter), TFHS för blivande transportpiloter samt Helikopterflottiljen för blivande helikopterpilot.

INSATS

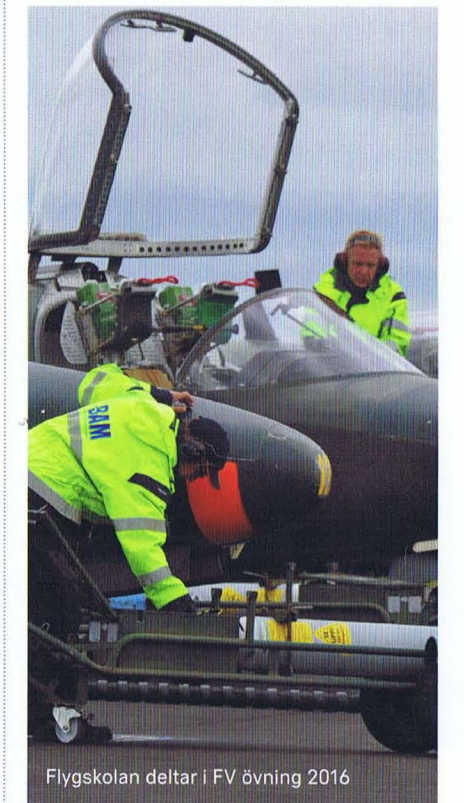
LSS har sedan den 1 januari 2016 ansvar för att utbilda och sätta upp två stycken krigsförband. Dels den 16:e flygflottiljen samt den 161 Strilbataljonen. Strilbataljonen (Stril=Stridsledning och luftbevakning) är den enda bataljonen av sitt slag i Sverige och den är grupperad från Luleå i norr till Hästveda i söder med personal också i Linköping som Såtenäs och inte minst Bålsta. Strilbataljonen har verkat dygnet runt och året runt sedan 1952.

2008 slogs kvarvarande Strilenheter runt omkring i Flygvapnet ihop till en Strilbataljon som sedan 2016 benämns som 161. Strilbataljonen. Strilbataljonens personal ansvarar för att övervaka svenskt luftrum och dess omgivning. De deltar av naturliga skäl också i samtliga flygövningar som bedrivs i svenskt luftrum men även till viss del internationellt. Med dagens teknik är det inga problem att stridsleda flygövningar i Norrland från södra Sverige och tvärtom vilket underlättar och skapar en större flexibilitet än vad som var möjligt tidigare.

16:e flygflottiljen ansvarar för att driva Uppsala flygplats i såväl krig som fred. Fram till 2016 ansvarade F 21:s basbataljon för detta med i huvudsak Uppsalabaserad personal. Sedan årsskiftet har LSS återskapat den förmågan genom överflyttning av F 21 personal i Uppsala till LSS. Flygflottiljen är i första hand ett basförband som är beredd att ta emot flygande förband från andra delar av Flygvapnet.

UTVECKLING

LSS har ansvar för utvecklingen av samtliga Flygvapnets krigsförband inklusive Flygtaktisk stab. Personalen sitter såväl i Uppsala som i Linköping. Flygvapnets utveckling beskrivs i en fristående artikel.

Flygskolan deltar i FV övning 2016

C 17 Globemaster III landar på Årna

Utveckling av LSS och Uppsala garnison

Just nu utreds en eventuell gruppering av Flygstaben eller vad nu namnet kommer bli och då kan eventuellt drygt 100-talet medarbetare från Högkvarteret komma att verka i Uppsala fr.o.m 2018.

Då i dag endast cirka en fjärdedel av Luftstridsskolan bedriver utbildningsverksamhet kommer allt oftare frågan upp huruvida namnet bör bytas. Detta för att tydligare visa vilket huvudfokus LSS har och vilken typ av verksamhet de bedriver – det är de båda insatsförbanden 16. Flygflottiljen och 161. Strilbataljonen som utgör merparten av dagens verksamhet. Framtiden skulle kunna innebära att en flygkår skapas som innehåller LSS. Ungefär som LedR i dag innehåller LedSS. (En flygkår är en flygflottilj utan tilldelade krigsplacerade stridsflygförband.)

LSS framtid

LSS har en tydlig och given plats i Flygvapnets framtid. Den utbildning och utveckling som bedrivs vid förbandet är avgörande för att skapa den operativa effekt som efterfrågas såväl nu som i framtiden. Att tillse att vår tröskeeffekt är tillräckligt hög, att tillgängligheten hos våra krigsförband ständigt blir högre, att våra krigsförband är trovärdiga och har den materiel som krävs och att vi inte bara i Flygvapnet och Försvarmakten utan inte minst med internationellt deltagande gör detta tillsammans och därmed skapar möjlighet att uppnå Försvarmaktens vision *Ett starkare försvar – möter varje hot, klarar varje utmaning.*

Överste Anders Persson

C LSS